

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis secundâ mensis Decembris, anno Domini M. DCC. LXXXIV,

M. JOANNE-JOSEPHO GILLES, Doctore Medico, Præside.

An Senium à fibrarum rigiditate?

I.

QUÆ innumeris propè & delicatioribus machinis conflata fuit machina, æternùm durare nec debuit, nec potuit. Certas passa mutationes, labitur sensim, deteritur, & frustrà quis ab eâ motus repeteret, quos anteà tam miro exerceri ordine deprehendebat: ampliùs moveri nescia, ultimum sui tandèm patitur detrimentum. Ejusmodi indolis & naturæ est humanum corpus, seu immensa illa solidorum & fluidorum compages, quâ constamus. Hanc mirari & obstupescere satiùs quàm describere, judicamus. Flexilis initio, tenerrima, incrementi capax & detrimenti, prima duo durationis suæ exercet tyrocinia,

* Authore Mº VIEILLARD. 1739.

nutritur, vegetat, crescit, donec incrementi sui ἀκμὴν adepta, suo quasi præludat victima funeri. Vix enim quis ætatis hujusce volatilis cœpit degustare delicias, ut citò mutari omnia, labascere, & ruere in pejus animadvertit. Vanescit hilaris & expeditus corporis habitus, adest molesta & tarda sese movendi difficultas. Vultus olim lævis, purpureisque distinctus coloribus, jam livescit, rugis inficitur. Videas igne non indecoro lascivientes nuper oculos tenebricosâ obvolutos caligine; quæ olim membra avidè luxuriabant, en feriare amant & quiescere. Pluunt è capite capilli, aut si ipsis, sæva minùs, fati necessitas aliquandò pepercerit, posito quem à naturâ acceperant, colore, canitiem induunt; claram vocem & sonoram fugat malè distincta vox & tremula. Quæ jucundè & alacriter exercebantur corporis functiones, nonnisi difficulter fiunt. Ruunt affatim oblectamenti cujuscunque fastidium, magna & inordinata garriendi prurigo, frequentior idearum infantilium caterva, gravissima præteritorum obliteratio, tussis importuna, vix ulli ferenda sputatio, respiratio difficilis, cita, anhelosa. Enumerabo innumera alia morborum genera, quæ in senectutem, tanquam ex jugi fonte emanare, non sinè summo doloris sensu videntur? Tantorum causam malorum quæris anxius? Desine hanc ulteriùs scrutari: Attende ad ea quæ in corpore singulis ætatibus geruntur, tumque in omnibus aliis liberum esse liquoribus per vasa transitum videris, dùm ipsis in senio tam desideratum hoc iter occluditur.

I I.

PERSEVERANTE æquabili, fluidorum per vasa motu & impetu, horumque debito in illa renixu, stat perfecta sanitas. Læso alterutro jam morbus ingruit; undè, quâ proportione hoc vel illud magis læditur, eò gravior morbus. Et quisquam senectutem morborum omnium omninò maximum esse negaverit? Qui quondam à cerebro abundè secernebatur, & uno tenore in totum corporis habitum impellebatur succus nerveus, hujus glandulæ ferè viam oblitus in senio, debitâ sui copiâ corpus privat universum; hinc debilitas summa. Imminutâ vasorum in fluida actione, succi nutritii solitò minùs elaboratur; hinc imminuta, aut potiùs ferè nulla in extremis nutritio; hinc decrescit musculorum moles, hinc fit cutis laxior, hinc rugis exaratur corpus. Dolemus exules è capite capillos? Hos quoque fugavit nutrimenti defectus. Nempè obturatis vasculis capillorum vasa majora componentibus, hæc brevi obturantur, ita ut ad ipsa usque pervenire lympha nullatenùs potest; hinc crines ruere citò necesse est. Neque ita stupendum, rubros olim, albescere. Neminem enim, vel tantillùm rebus physiologicis instructum, latet in crinibus vasa duplicis esse generis, lymphatica scilicet & sanguifera. Illa lympham tantummodò, hæc globulos rubros sero innatantes admittunt. Cùm ergo hæc vasa ejusdem naturæ sint ac cætera quæ passim in corpore disseminantur, quis ipsa innumeros efficere gyros & alia ubique áliis intricari diffiteatur? Hinc plures una miscentur colores, qui innumeros alios, prout ille vel ille dominatur, oculis objiciunt. Ubi autem prædictus purpureus latex non sat magnâ vi impellitur ut solitum ingrediatur iter, jam nulla mixtio; cernitur tantùm humor albicans, seu lympha, quæ, utpotè globulis tenuior, minori vi indiget suos ut penetret canaliculos, hinc capillorum albedo. Quid plura de cæteris quæ miseros excruciare senes passim cernimus? Ætatem sanè lacrimis omnibus lugendam, quæ, dùm tristissima est, remoto communi hoc fonte ex quo prædictæ omnes ærumnæ oriuntur, omnium fuisset jucundissima!

III.

FIBRAM cùm Boherrhawio concipimus, quid minimum, simplicissimum, moere terrestre, ex quo totum exurgit corpus humanum. Illa si spectetur sola, vix rigiditatis capax est; at aliis juncta similibus fibram paulò majorem efficientibus, ut debilitatem & laxitatem, ita & pari rigiditatem potest. Plures novimus hujusce rigiditatis causas, quas inter eminet nimia nutritio. Hinc eâdem causâ labitur & perit fibra, quâ vegetaverat. Mollis initio, facilè fluidorum cedit impulsui, elongatur, nutritiæ ipsi particulæ abundè accedunt, roboratur in dies, dùm statum, quem *consistentiæ* dicunt, fuerit adepta. Jam non crescit ampliùs, æternumque hoc in statu maneret tuta, si quantùm affrictu fluidorum ab ipsâ detrahitur, præcisè tantùm à nutritione acciperet. At cùm non solitò major fiat deperditio, neque fibra in longum aut in profundum crescat amplius, perseverante eâdem nutrimenti ratione, reliquum est ut in augmentum propriæ substantiæ augeatur. Porrò hoc incremento tantillùm robustior facta, fluidis in se impingentibus majus offert obstaculum; hinc humidum particulis fibram constituentibus interpositum premitur magis, & in communem fluidorum alveum secederè cogitur; hinc arescit fibra, major ipsi durities accedit, imminuitur illius resiliendi vis paulò minor in dies abitura, augetur rigiditas, quæ certum adepta terminum, fluidis tandem per vasa negat omninò transitum. Hinc cur varii *decidentiæ* gradus?

IV.

PLURES fibræ majores adunatæ & arctiori intricatu junctæ membranam efficiunt, quæ cavum in orbem contorta, vasculum efficit tenuissimum, vix subtilissimo liquori pervium. Id vasorum genus vasa ultima appellant, jure an injuria? Ex ultimis vasis altera exurgit membrana, quæ iterùm circumvoluta vas majus constituit; nequè maxima alio nascuntur modo. Hinc, ut fibra major à minori, sic vasa majora suam à minoribus ducunt originem. At hoc discriminis intercedit, quod elementa fibræ majoris vix ulli sint morbo obnoxia, dùm vasa majora, eosdem cum suis principiis patiuntur manes. Porrò positâ fibrarum rigiditate, rigescent vasa ultima, perstante eâdem nutritione, vel levissimâ materiæ portione obturabitur illorum tantæ exilitatis diameter, ut ipsam oculorum aciem microscopio armatam effugiat; cito coalescent. Tum rigentibus vasorum majorum parietibus, à fluidis ægrè dilatantur, imò non ita dilatantur ac anteà, hinc debilior illorum *Elater;* hinc imminuta actio in fluida, quæ, ideo solùm in statu sano ad extrema usque vasculorum perveniunt, quòd tensa semel vasa propiora, sese restituendo, ipsa validissimè premant, & cogant effluere quà via panditur. At gradus hic rigiditatis non ita formidandus, ac si vasorum membrana quædam cartilaginum indolem indueret, ut pluries, apud Anatomistas, docuit nos cadaverum inspectio; tunc enim cessat motus omnis, ingruitque mors ineluctabilis.

V.

AT quis arguet; vasa umbilicalia, citò in adultis obliterantur & in ligamentum abeunt, nullo tamen exindè accedente morbo. Cur ergò, aut quomodo pejorem ac alia sortem experiuntur? Hæc ita decrevit ingeniosa parens natura propositos ut assequeretur fines. Nempe quâ parte ad umbilicum accedunt hæc vasa, tenuissima sunt abdominis integumenta, unde minimum irruenti sanguini renixum obtulissent; hinc morbi gravissimi. Alia sunt prætereà

vaſa quæ prædictorum vices gerunt. Jam verò graviditatis initio, nulla in fœtu depræhenduntur oſſium veſtigia, cartilaginea ſunt omnia. Accedente partûs tempore, paulatim duriores evadunt prædictæ partes, ita tamen ut in recens natis molles adhuc ſint & ad nutum tractabiles. Creſcit infantulus; pauciſſimiſque annis elapſis, quæ vix pultis ſoliditatem adæquabant, tantam aſſecuta ſunt duritiem, ut non niſi difficillimè rumpi poſſint. Docuit nos etiam *Autopſia apophyſes* plurimas in *Epiphyſes* temporis lapſu faceſcere. Norunt omnes oſſa innominata in adultis tribus conſtare partibus, junctis ſibi invicem, interpoſitis cartilaginibus, ſic tamen in ætate provectioribus conjunguntur, ut frangi faciliùs quàm diſſociari queant. Quoties vidimus oſſa duo innominata, unicum os efficere? Quas mutationes impedito liquidorum per vaſa tranſitui deberi, nemo ſapiens diffitebitur. His accuratè perſpectis, cùm partes aliæ corporis non alterius ſint ac oſſa, conditionis, cùm eodem modo formentur, nutriantur, creſcant, cum ſit eadem utrobique nutritionis ratio, materies, quis nobiſcum non concluderet?

Ergo, Senium à fibrarum rigiditate.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Baptiſta JUMELIN.

M. Thomas LE TENNEUR.

M. Felix VICQ-D'AZYR, *è Regia Scientiarum Academiâ, Sereniſſimi Comitis Atrebatum Conſiliarius Medicus, Regii Medicorum Collegii Nanceianorum Socius Honorarius.*

M. Antonius-Chaumont SABATIER, *Regis in Portu Breſtenſi Medicus.*

M. Ludovicus DESBOIS DE ROCHEFORT, *Eques, Scholarum Profeſſor deſignatus & Cenſor Regius.*

M. Joannes-Franciſcus DE LALOUETTE, *Eques.*

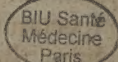
M. Achilles-Guillelmus LE BEGUE DE PRESLE, *Eques & Cenſor Regius.*

M. Cæſar COSTE, *Cenſor Regius.*

M. Petrus-Joannes-Claudius MAUDUYT DE LA VARENNE.

Proponebat Pariſiis CAROLUS-NICOLAUS BEAUVAIS DE PRÉAU, Aurelius, Bituricenſis Doctor, Aurelianorum Medicorum Collegio Aggregatus, ejuſdem Urbis è Regiâ Rei Agrariæ Societate, Regiæque Phyſices, Hiſtoriæ Naturalis & Artium Societatis Secretarius perpetuò ordinarius, Academiarum Divionenſis & Rhotomagenſis, nec-non Collegii Medicorum Nanceiani Socius, Cenſor Regius, & Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1784.

AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1784.